

Australian Government

ግጉይ ሓበሬታን ሓቅን ብዛዕባ ኮሮናቫይረስ (COVID-19)

አውስትራሊያ ንለበደ ኮቪድ/COVID-19 ቅጻላይ መከተ ከምትገብር፤ ምስ ቫይረሱ ዚተዛመደ ብዝሕ ዝበለ መጠን ዘለዎ መረዳኢታ ተኸታቲልካ ንምምራሕ ጸገም ኣጋጢሙና እዩ። ካብዘም መረዳኢታት ሓዲሓዲሓ ሓሶትን ጉድዓት ከምጽእ ይኸውን። እዚ ግጉይ መረዳኢታ ይብሃል።

ግጉይ መረዳኢታ ቐልጢፉን ብገፊሑ ክሰራጨው ከምዘኸእልን እሞ ካብ ግጉይ ሓበሬታ ፈሊኻ እቲ ሓቂ ንምፍላይ ሕዝባዊ ጸገም ይፈጥር።

ብብማዓልቱ ንዝፍጠርን እዋናዊ ንዝኾነ ሓዳሽ ምስ ኮቪድ/COVID-19 ዚተዛመደ ሕቶታት ወይኻዓ ዘተሓሳስብ ጉዳይት ልሙድ ከምዘኾነ እሞ ብዛዕባ ኮቪድ/ COVID-19 ምሽቓልን ነቲ ክታቦት ንምውሳድ ምጥርጣር ስሚዒት ክፈጥር ይኸእል። ናይዚ ዶክመንቲ ዕላማ ብተደጋጋማይ ንዝልእሉ ሕቶታትን ምስ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት ግጉይ ሓበሬታ ንዚተዛመደ ትኸኸለኛ ዝኾነ፤ ብማስረጃ ዝተደገፈ መልሲታት ምድላው እዩ።

እዋናዊ ንዝኾነ መረዳኢታን ምኽሪን በጃኹም ኣብ ድረገጹ፡ www.health.gov.au ወይ <https://covid19inlanguage.homeaffairs.gov.au/> ኣቲኻ ምርኣይ።

ኮቪድ/Covid-19 መዕሸዊ እዩ

ግጉይ መረዳኢታ ብኮቪድ/COVID-19 ምቕላድ መዕሸዊ እዩ።

እቲ ሓቂ፤ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ዝፍጠር ብሰንኪ ኖቮል ኮሮናቫይረስ (SARS-CoV-2) ከምዘኾነ፤ እዚውን ንኸልቲኦም ብሰባትን እንሰሳት ናይ ምትንፋስ ጸገም ከምጽእ ዝኸእል ዓቢ ቫይረስ ዘርእ ኣካል እዩ። እዞም ብከላ ሕማም ክፈላለዩ ከምዘኾነ እሉ፤ እዚውን ካብ ልሙድ ምስዓልን ክሳብ ብጣዕሚ ከቢድ ሕመም ከብጽዖ ይኸእል። ኮቪድ/COVID-19 ዝሰራጨው ኣሞንን ሰባት ከምዘኾነ እዚውን ካብ ፈሳሲ ነጠብጣብን ዝተበከሉ ስፍራታት ኣቢሉ እዩ።

ኣብ ሙሉእ ዓለም ብዝተኸየደ ብዝሓት ዘለዎ ናይ የሳይንቲስታት መጽናዕቲ ከምቲ ዘርእዮ ብዘሓት ብተደጋጋማይ ናይ ላቦራቶሪ ሕክምና ኤክስፐርታት ከምተኣገዱ እሞ ብተኸታታላይ እቲ ቫይረስ ንኮቪድ/ COVID-19 ምክንያት ከምዘኾነ፤ እዚ ዘር እዩ እቲ ቫይረስ ከምዘሎ፤ እሞ ካብ ኢንፍሎዌንዛ ቫይረስ ፍሉይ ዝበለን ንሕማም ዘቐልዓን ኣብ 23 ኣዋርሒ ውሽጢ ኣብ ሙሉእ ዓለም ንልዕሊ 5.3 ሚሊዮን ሰባት ንሞት ከምዘቐልዓ እዩ።

አውስትራሊያ ውሽጢ ብሕዝባዊን ብግሊ ናይ ፓቶሎጂ ላቦራቶሪታት ኤክስፐርት ኣሰራርሓ መርብብ ምስ ኣቕሚን ትኸኸለኛ ብዘለዎ ንናይ SARS-CoV-2 ፈሊኻ ክተፍልጥ እዩ። ብቪክቶሪያ ተመሓላላፊ ሕመም መለላዩ ላቦራቶሪ (VIDRL) ሳይንቲስቶታት፤ ብፐተር ዶህትይ ትካል ተመሓላላፊ ሕመም ንምቕላስ ሓይሊ ንSARS-CoV-2 ምክልኻል ካብቶም ቕዳማይ ላቦራቶሪታት ውሽጢ ሓዲ ኡ ከምዝነበረ እዩ። ነዞም ጠቓሚ ንዝኾኑ መረዳኢታ ብቕልጥፍ ምስ ወጻእ ሃገር ዘለዉ ላቦራቶሪታት ብሓባር ምጥቓም ከምኡውን ብናይ ሳይንቲስታት ዝቐረበ መረዳኢታ ነዙይ ብቐጻላነት ኣብ ሞት ንዘሎ ቫይረስ ምጥፋእ ይጠቐም እዩ።

ብቪክቶሪያ ነዞም ላቦራቶሪታት ናይ መርመራ ምግባር ኣቕሚ ሚዛናዊ ምዃን ኣብ ኻልእ ሃገር ንዝሓየለ ሕማም ለበደ መጠን ንክዳኸም ምግባር፤ ንምልዋጥን ንክጠፍእ ናይ አውስትራሊያ ውጽኢታዊ ምዃን ኣገዳሲ ከምዝነበረ እዩ። ኣብ አውስትራሊያ ብብማዓልቱ ምስዘሎ ኮቪድ/ COVID-19 ዝተዛመደ ጭቡጥ መረዳኢታ ክተጻርይ ትኸእሉ ብድረገጹ እዩ። www.health.gov.au

ክታቦታት

ግጉይ መረዳኢታ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ቐልጢፉ ከምዘወጸ፤ ድሕንነት ዘይብልሉን ግቡእ መርመራ ኣይተገበረሉን።

እቲ ሓቂ፤ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ዝተሰርሓ ብዘይምንም መጽናዕቲ፤ ድሕንነትን ጽቡቕ ወጽኢት ኣብ ግምት ከይኣተወ እዩ። ኣብ ሙሉእ ዓለም ዘለው ተመራመርቲ ካብ ቐዳማይ ለበዳ ደረጃ ቐድም ኢሎም ንናይ ኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት ንምፍጣር ብከቢድ ይሰርሑ ከምዝነበሩ እዩ። ነቲ ክታቦታት ንክምረት ውጽኢት ክሳለጥ ከምዝገበሩ፤ ኣሞንን ሳይንቲስታት፤ ኣምረቲ፤ ዘኸፋፍሉ ብዝተገብሩ ምትሕብባር ምስጋና ይብጻሕ።

ቆይታም ከብል አብ ዓለም ዘይተሞከረ ናይ ሓገዝ ገንዘብ ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት እቅዳት ብደረጃ ተራ እንዳሃለዎ ከይኾነስ ብሓደ ጎረ ጎረ ብምኻን እንዳካየድና ነቲ ክታቦት ንምፍጣር ከንኽእል ጌሩና እዩ። ሙብዛሕትኡ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንክምረቱ፤ ኣብዚ እዋን ብናቶም ክለኒካል ሙከራታት ብኣሰርተ ሺሃት ዝቁፁሩ ሰባት ዘኸተተ እዩ።

ብተወሳኺ ድማ ቆይታም ለበደ ኮቪድ/ COVID-19 ምፍጣር ብዝተገብረ መርመራ መጽናዕቲ ብኸመይ ምላሽ ከምዝገበረ ተፈሊጡ። በዚ መርመራ መጽናዕቲ ቆይታም ሕጂ ናይ ኮርናቫይረስ ጭብጥ መረዳእታ፤ ማለት ከም SARS ብ2002 ዓ.ም ከምኡውን MERS ብ2012 ዓ.ም ከምዝነበረ ክርኣይ እንከሎ እዋን ንቆይታም ተመራመርቲ ንኮቪድ/ COVID-19 ክታቦታት መዓዝ ምፍጣር ከምዝኸኸል ንምፍላጥ እዩ።

ኣውስትራሊያ ውሽጢ ድሕንነት ሕክምና ጽሬት ምምሕዳር (TGA) እመቕ ብዝበለ ገምጋም መጽናዕቲ ይገብረሉ። TGA ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ድሕንነት ብቐጻላይ ከምዝቐጻጸርን እዋን ተመሳሳሊ ጽሬት ደረጃ ከምዘለዎ ንምርግጻፍ ንሕድሕድ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ብዝተሰጠፈ ምልክት የጻርይ እዩ።

ግጉይ መረዳእታ ብኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ሓደገኛን ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ብባዕሉ ካብዝሞቱ ሰባት እቲ ክታቦት ብዝፈጥሮ ጸገም ብዙሕ ሰባት ይሞቱ እዮም።

እቲ ሓቂ፤ ካብ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ዝርኸቡ ጥቕሚታት ምስ ክፍጠር ዚኸእል ጸገማት ክነጻጸር እንከሎ ብጣዕሚ ዝውሃደ እዩ። ብናይ ፕፊዘር/Pfizer/BioNTech (Comirnaty), Spikevax (Moderna) ከምኡውን ኣስትራዘኒካ/AstraZeneca (Vaxzevria) ክታቦታት ክለኒካል ሙከራታት ከምቲ ዘርእይዎ ንኮቪድ/COVID-19 ሕማም ምልክታት ምፍጣር ብጸብቑ ከምዝከላኸልን እዋን ከቢድ ሕማም ከይፍጠር ይከላኸል እዩ።

ክታቦት ብምውሳድ መደባዊ ክፍጠር ዚኸእል ጸደቅቲ ብጣዕሚ ድኻም ምንፈሲ፤ ሕማም ርዕሲ፤ ስብነት ምሕኻኽን ረስኒ ይኸውን። ካብዝፍጠር ዚኸእል ብጣዕሚ ከቢድ ጸገማት ዚኸተት ምስ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ኣስትራዘኒካ/AstraZeneca ዚተዛመደ ዘይምስምማዕ/amyphylaxis ከምኡውን ብውሑድ ኮነታ ዝፍጠር ትሮምቦሲስ/thrombosis ተባሂሉ ዝፍለጥ ትሮምቦሲስ-ቶፕሊያ ዝግመት/thrombocytopenia syndrome (TTS) ይኸውን። TTS ወይኻዓ ክታቦት ንናይ ትሮምቦቲክ ትሮምቦሲስ-ቶፕሊያ/thrombotic thrombocytopenia (TTP) ክፍጠር ምክንያት ምዃን፤ ኣብ ቐረባ ዝተረኸበ ውሑድ ኮነታ ጸገም ብናይ ኻልእ ትሮምቦሲስ/thrombosis ኣሰራርሓ ኣፍጠር ከምዝኾነ እዩ። ኣምንጎ እቲ ጉዳይ ሪፖርቲታት ንናይ TTS ጸገም ንክውሰኽ ዝግበር ዝተፈልጠ ምልክት ሓበሬታ የለን።

ብሰንኪ TTS ዝፈጠር ናይ ደም ምርጋዕ (thrombosis) ከምኡውን ውሑድ ናይ ደም ፕላተላትስ ደረጃታት (thrombocytopenia) ኣብ ዝተፈላለዩ ሰብነት ኣካላት ክፍጠር ይኸእል።

ብሓፈሽኡ ብሰንኪ TTS ክፍጠር ዚኸእል ጸገም ዕድል ብጣዕሚ ዝውሓድ እዩ። ኣብ ኣውስትራሊያ ብሰንኪ TTS ክፍጠር ዚኸእል ጸገም ብግምት ካብ 100,000 ኣስትራዘኒካ/AstraZeneca ዓወን መጠን/ doses ዝወሰዱ ናብ 2.0 ከባቢ ከምዝኾነ እዩ። እዚውን ብ TTS ናይ ጭብጥ መረዳእታ ከምዘርእዮ ብዩናይትድ ኪንግደም (UK) ኻልኣይ ግዜ ዓቕን መጠን/ doses ናይ AstraZeneca ክታቦት ካብዝወሰዱ ሚሊዮን ሰባት ውሽጢ ናብ 1.5 መጠን ይኸውን።

ብTGA ዝተፈልጠ ናይ TTS ጉዳይት ከምተገልጾ ሙብዛሕትኡ ሰባት ካብ ኣሰብዳለ ከምዝወጹ እዮም። ንናይ ክታቦት ትራ ምትሃዝ ካብዝጀመረሉ ዕለት 2 ታሕሳስ/December 2021 ዓ.ም ጀሚሩ ልዕሊ 39.1 ሚሊዮን ዓቕን መጠን/doses ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ተዋሂቡ እዩ። ኣብ ቐረባ እዋን ክታቦት ብምውሳድ ዝሞቱ ቁፅሪ ሰባት TGA ሪፖርቲ ከምዝረኸበን ገምጋም ምክትታል ተጌሩ እዋን ምስ ሕማም መከላኸሊ ክታቦት ዝሞቱ ሰባት ቁፅሪ ትሽዓተ (9) ጥራይ ከምዝነበረ እዩ። እዞም ምግብ ኩሎም ምስ ናይ ቐዳማይ ዓቕን መጠን/dose ኣስትራዘኒካ/AstraZeneca ክታቦት ብዚተዛመደ – 8 ናይ TTS ጉዳይት ከምዝነበረን ናይቲ ሓደ ጉዳይ ብሰንኪ ሕማም መከላኸሊ ዓቕሚ ድኹም ምዃን/immune thrombocytopenia ከምዝነበረ እዩ።

ናይ ደም ምርጋዕ ታሪኽ ንዘለዎም ወይኻዓ ኣብ ስድርኣም ናይ ደም ምርጋዕ ታሪኽ ዘለዎም ሰባት ንናይ ደም ምርጋዕ ጸገማት ክፍጠር ይኸእል፤ ወይኻዓ ብናይ ኣስትራዘኒካ/AstraZeneca ክታቦት ደም መቐጠኒ ፈውሲ ምውሳድ ትኸእል። ከም መጠንቐቕታ ክኸውን ኣብ ብጣዕሚ ውሑድ ዝኾኑ ጉጅለ ሰባት ናይ ደም ምርጋዕ ስለዝነብር እዎ ኻልእ ዓይነት ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ክረኽቡ ኣለዎም።

ክታቦት ክትወስድ እንከሎ ጸገም እንተተፈጠሩ፤ ካብ ሓለዋ ጥዕና ሰበሞያ ሓገዝ ምሕታትን ናብ TGA (ብስልኪ: 1300 134 237) ሪፖርቲ ምግባር።

ግጉይ መረዳእታ ብኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ተራ ምጽባይ-ብዝብል ሽፋን ንናትኻ DNA ንምውሳድ እዩ።

እቲ ሓቂ፤ ብናይ ክታቦት መውሃቢ ኣሰራርሓ ከይዲ ግዜ DNA ንምውሳድ ምንም ዓይነት ድሌት ከምዘየለ እዩ።

ናይ ኣውስትራሊያ መንግሥቲ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ተራ ምትሓዝ ዕላማ ንናይ ኣውስትራሊያዊ ሓለዋ ድሕንነት ከምዝኾነ፤ እዚውን ንኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብምድላው ብናይ SARS-CoV-2 ቫይረስ ዝፍጠር ከቢድ ሕማምን ሞትን ንውልቐሰባት ንምክልኻል እዩ።

ኣውስትራሊያ ውሽጢ ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ንምጥቓም ኣብ ጭዋዳ ውሽጢ መርፍእ ብምውጋእ፤ ብሙብዛሕቱ ኣብ ላዕላዊ ኢድ ብዘሎ ጭዋዳ ይኸውን። ካብ ሰብነትኻ ዝውሰድ፤ ንናትኻ DNA ዘኸተተ ምንም ዓይነት ነገር የለን። ከምኡውን ኮቪድ/COVID-19 ክታቦታት ብናትኻጀነቲክ ፈዘርኢ ወይ DNA ክልውጦ ኣይኸእልን እዩ።

ግጉይ መረዳኢታ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንምውላድ ዘርኢ ፍረ ከይህልዉ ምክንያት እዩ።

እቲ ሓቂ፤ ኣብ እዋንዚ ግዜ ንዝኾነ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ብሳይንሳዊ መረዳኢታ ዝተደገፈ ብናይ TGA ኣቢሉ ንዘይምውላድ ወይኻዓ ፍረማ ብዘይምዃን ምክንያት ዝኾነ ዝጸደቀ የለን። ኣብ ኣውስትራሊያ ነቲ ከታቦት ንምጥቓም ድሕንነት ዝይተሓለዉን ጽቡቕ ውጽኢት እንተዘይሃልዩ ነቲ ከታቦት ከትጥቕመሉ ናይ TGA ኣይፈቅድን እዩ። ብዚ ዚኻተት ንምውላድ ዘይፍረማ ምዃን ጸገም እዩ። ኮቪድ/COVID-19 ከታቦት ከም ኻልኣት ከታቦታት ኣሰራርሓ ምዃን፤ ንቕድሚት ሕማም ንምክልኻል ጸረ-ኣካል/አንቲቦዲ ብምፍጥር እሞ ንኮቪድ/ COVID-19 ምክንያት ዝኾነ ቫይረስ ንክዋጋዕ ንሰብነትና ብምስልጠና ይኸውን። ኣብዚ እዋን ብናይ ኮቪድ/ COVID-19 ከታቦት ምውላድ ንዝፍጠር ምስ ጥንሲ ንመድሓንቲ ዘኻተተ ዝኾነ ጸገማት ዚዋጋዕ ጸረ-ኣካል ማስረጃ የለን።

ግጉይ መረዳኢታ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንናትኻ DNA ይልውጥ እዩ።

እቲ ሓቂ፤ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንናትኻ DNA ኣይቅይሮን እዩ። ኮቪድ/ COVID-19 ሕማም ንምክልኻል ዓቕሚ ሓይሊ ንምፍጣር ንክሕግዝ እቶም ከታቦታት ምስ ተፈጥሮ ናይ ስብነት መከላኸሊ ብሓባር ይሰርሑ።

እዋንዚ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ንምጥቓም ፍቓድ ዝረኸቡ 3 ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ኣለው- ንናይ mRNA platform መከላኸሊ ዝጠቐም ፕፊዘር/Pfizer ከታቦት ወይኻዓ ናይ ሞደርና/Moderna ከታቦትን ንቫይራል ቨክቶር/ viral vector መከላኸሊ ዝጠቐም ኣስትራዚካ/AstraZeneca ከታቦት ይኸውን።

ናይ ቨክቶር/Vector ከታቦታት ዝጠቐም ጉድዓት ንዘይብሉ፤ ድኹም እንስሳ ቫይረስ፤ እዚውን ብፍላይ ፕሮቲን፤ መብዘሕትኡ ናይ ስፒክ ፕሮቲን/ spike protein ኮሮናቫይረስ ጀነቲክ ዘርኢ ኮድ ዘለዎ እዩ። mRNA ከታቦታት ንRNA ዝተባህለ ጀነቲክ ዘርኢ ኮድ ኣብ ዝከላኸሉ ግዜ ንኮሮናቫይረስ ብፍላይ ስፒክ ፕሮቲን/spike protein ምፍጣር ክውስኽ ይገብሮ። ዝኾነ ከታቦት ንናትኻ DNA ክልውጥ ኣይክእልክን እዩ።

ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦት ልሙድ ናይ ፈጠራ ሓሶት ሕቶ ብናይ mRNA ከታቦታት ንናትኻ DNA ክቕየር ይክእል እዩ። እዚ ሓቂ ከምዘይኾነ እዩ። mRNA ከታቦታት ዝጠቐም ዘርኢ ጀነቲክ ኮድ ተባሂሉ ንዝፍለጥ RNA ብምጥቓም ብፍላይ ንኮሮናቫይረስ ስፒክ ፕሮቲን/spike protein ንክፍጠር ዘተባብዕ እዩ። ስፒክ ፕሮቲን/spike protein ንምፍጣር ብኸመይ ናይ mRNA ናይ ሰብነት ሰል ሞሆታት ውሽጢ ክኣትው እንከሎ፤ እዘም ሞሆታት ኣብ RNA ውሽጢ ንዘሎ መምርሒ ምጥቓም እዩ። ብሞሆታት ገጽታ ንናይ ስፒክ ፕሮቲን/spike protein ከምትርእይን በቲ ከታቦት ንዝተወሃቦ mRNA ንክቆራረፅ ይሕግዝ እዩ። ናይ ሕማም ምክልኻል ሓይሊ ዘለዎ ሞሆታት ንናይ ስፒክ ፕሮቲን/spike protein ከም ወጻእ ኣካል ብምፍላይ እም ነዙይ ናይ ምክልኻል ሓይሊ ምጥንኻይ ይጅምር። ምስ ቫይረስ ዘል RNA ብምንም መገዲ ምስናትና DNA ጸገም ወይ ለውጢ ኣየምጽእን እዩ።

ግጉይ መረዳኢታ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ምስ ኢንተርኔት፤ Wi-Fi, 5G ወይ Bluetooth ክራኸበካ ይክእል።

እቲ ሓቂ፤ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ምስ ኢንተርኔት፤ Wi-Fi, 5G፤ Bluetooth, ወይ ምስ ዘይትረኮላታ/ wireless መራኸቢ ጌሩብ ክራኸብ ከምዘይክእል እዩ።

ሓዲሓይ ናይ mRNA ከታቦታት ንምፍጣር ክሰራሕ ሃይድሮገል/hydrogel ዝተባህለ ነገር ምጥቓም ዘኻተተ እዚውን እቲ ከታቦት ቐስ ኣቢሉ ናብ ናትና ሞሆታት ውሽጢ ንክሰራጨዉ ክሕግዝ ከምዘክእል እዩ። ባዮኢንጅነር/Bioengineer ተመሳሳሊ ሃይድሮገል/hydrogel ንብዙሕ ዓመታት ብዝተፈለለ መንገዲ ተጠቒሞሙሉ እዮም። ንኣብነት፡ ብዘብነትና ውሽጢ ድሕሪ ምዕቓብ ነቶም ዝፍልፈሉ ሞሆታት ብሕይወት ክነብሩን ክንጥቕሙሎም ይሕግዝ። በዚ ምክንያት ሓዲሓይ ሰባት ከምዘአምንዎ ሃይድሮገል/hydrogels ዘድልየሉ ምክንያት ንኢንተርኔት ክራኸብ ዝክእል ንኤለትሮኒክ መእተዊ ከምዘኾነ እዩ።

Pfizer/BioNTech ከታቦት (Comirnaty) ንናይ ሃይድሮገል/hydrogels ከም ትሕዝቶ ኣይጥቕሙን። Pfizer/BioNTech ከታቦት ረቂቕ ዝኾኑ mRNA ከምዘለዎ፤ እዚውን ኣብ ህብረ ሞሆ ምዃን ምስናትና ሞሆታት ብሓባር ይትሓዝ ከምኡውን መብዘሕትኡም ሊፒድ/lipid ይፈጥሩ እዮም። ከታቦትን ህብረ ሞሆ ብቐሊሉ ክሓቕቑ ከምዘክእል እም ኣብ ሞሆቶ ውሽጢ mRNA ይቕመጥ እዩ።

ግጉይ መረዳኢታ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንማይክሮቺፕ/microchip ወይ ንተክኖሎጂ መውጺእ ዓይነት ዝሓዘ እዩ።

እቲ ሓቂ፤ ተቐባልነት ዝረኸቡ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ምንም ዓይነት ሰፍትወር/ software ወይ ማይክሮቺፕ/microchips ዝሓዘ ኣይኾነን። ሰባት ዘለዎ ንምክትታል ምጥቓም ኣይክእልን እዩ።

ንክምረት መረዳኢታ ውህብቶ ኣብ TGA ድረገጺ ብሕድሕድ ከታቦት ውሽጢ ንዘሎ ጥረ ነገራት ኩሉ ተመዝጊቡ እዩ። ብዝኾነ ድሕንነት ዘተሓሳስ ጉዳይ ክልኣል እንከሎ ነቶም ከታቦት ቕድሚ ምጥቓም ንጽፊት ቕጽጽፅ መረጋገፂ ንናይ TGA ተገር ነቶም ዝተመረቱ ከታቦታት ኩሎም ወሲዱ መርመራ ይገብር።

ግጉይ መረዳኢታ ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ኮቪድ/COVID-19 ትረክብ።

እቲ ሓቂ፤ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ተቐባልነት ዝረኸቡ ከታቦታት ሕይወት ዘለዎ ቫይረስ ሓድገውን ከታቦት የለን።

ምስ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦት ምውሳድ ክፍጠሩ ዝኸለሊ ሓዲሓዲ ጸገማት ከም ረስኒን ብጣዕሚ ምድኻም ዝመሰለ ናይ ኮቪድ/ COVID-19 ሕማም ምልክታት ተመሊሱ ክመጽእ ይኸእል። እዞም ሕማም ምልክታት ልሙድን ንሰንኪ ኮቪድ/ COVID-19 ንዝኾነ ቫይረስ ንምውጋዕ ሰብነት መከላኸሊ ሓይሊ ከምዝፈጠረ ምልክት ይኸውን።

ብሓፈሽኡ ሰብነትኻ ንሕማም መከላኸሊ ሓይሊ (ንሰንኪ ኮቪድ/ COVID-19 ንዝኾነ ቫይረስ ንምውጋዕን ምክልኻል) ምዕባል ንክጅምር ብሕድሕድ ዓቕን መጠን/ dose ከታቦት ብውሑድ ኣምንጎ 2 ሰሙናት ኣፈላላይ ከምዝውሰድ እትይ። ከምቲ ማለት ቐድሞ ወይ ድሕሪ ነቲ ከታቦት ምውሳድኻ ሓዲ ሰብ ብኮቪድ/ COVID-19 ክሓምምን ሕጂውን ክሓምም ከምዝኸእል እዩ።

ከምኡውን ዋላ ሙሉእ መጠን ከታቦትተወድኻ እውን ሓዲ ሰብ ብኮቪድ/ COVID-19 ክብከልን ሕጂውን ክሓምም ይኸእል፤ የግዳስ እዚ ዝፍጠር ጸገም ብጣዕሚ ውሑድ ክኸውን ይኸእል።

ንኸልቲኡ ዓቕን መጠን/ doses ከታቦታት ምውሳድ ጠቓሚ ከምዝኾነ እም ዝኾነ ናይ ኮቪድ/ COVID-19 ሕማም ምልክታት እንተሃልዩኻ ካብ ኻልኣት ተፈሊኻ ምጽናሕን መርመራ ምግባር እዩ።

ግጉይ መረዳእታ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንዘይወሰዱ ንክሓሙ ‘መጽለሊ/መሰጋገሪ’ ይኸውን።

እቲ ሓቂ፤ ከቪድ/COVID-19 ከታቦታት ንዘወሰዱ ሰባት ንክሓሙ ‘መጽለሊ/መተሓላለፊ’ ኣይኾነን። እዚ ክኸውን ኣይኸእልን። ከምዚ ዓይነት መሰጋገሪ ምስ ከታቦታት ዝፍጠር ምስ ዘድኸም፤ ሕይወት ዘለዎ ቫይረስ ክትጥቐም ጥራይ እዩ። ኣውስትራሊያ ውሽጥ ንምጥቓም ፍቓድ ዝረኸቡ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ሕይወት ዘለዎ ኮሮናቫይረስ ከምዘየለ እዩ።

ግጉይ መረዳእታ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦታት ተለዋዋጣይ ዝኾነ ባህሪ ዘለዎ ኮሮናቫይረስ ምውጋዕ ኣይሰርሕን።

እቲ ሓቂ፤ ኹሎም ቫይረሳት ንናይ SARS-CoV-2, ዘኸተተ ካብ ግዘ ናብ ግዘ ከምቲ ዘለዎም ተፈጥሯዊ ምልውዋጥ ኣካል ምዃን ዘለዎም ባህሪ ይለዋወጥ እዩ። ብዛዕባ ሓዲሽ ለውጢ ቫይረሳት ከም Delta ከምኡውን Omicron ቫይረስ ባህሪ ምልውዋጥ ኣብ ቐረባ እዋን ብናይ መራኸቢ መዲያ ሪፖርት ተጌሩ እዩ። እዚ ማለት ብናይ ሓዲሽ ለውጢ እቲ ከታቦት ኣይሰርሕን ማለት ኣይኾነን።

እዋንዚ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ንምጥቓም ተቐባልነት ንዝረኸቡ ከታቦታት ኩሎምን ኣብ ኻልእ ሃገራት ክሰብ ሕጂ ብዝተፈጠረ ተለዋዋጣይ SARS-CoV-2 ቫይረስ ንዝፍጠር ከቢድ ሕመም ብምክልኻል ብጣዕሚ ጽብቕ ውጽኢት ከምዝመጸ ብተግባር ተራኢዩ ኣሎ።

TGA ብዝገበረ ተቐባልነት ኣካል ብቐረባ ኾይኑ ምክትታልን ምቕጽጻር ኣሰራርሓ ከይዲ ከምዝቐጽለሉ እዩ። እዚ ማለት ሰባት ንመንጋጋ ቆልፍ/tetanus ከምኡውን ንምስዓል/whooping ጉንፋዕ መከላኸሊ ተወሳኺ ከታቦት – ቡብዓመቱ ናይ ኢንፍሎዌንሻ ፍሉ ዘእመሰለ ከታቦት ምውሳድ ከድልዮም ይኸእል። ሕጂውን ነዚ ጉዳይ ተመራመርቲ ብምጽራይ ከምዝኾኑ የግዳስ እዋንዚ ንዘሎ ዘይሰርሕ ከታቦት ንምፍጣር ብዘይለዋወጥ ቫይረስ ከምዝኾነ ኣይፈልጥዎን።

ግጉይ መረዳእታ ኮቪድ/COVID-19 ንዝነበሮም ሰባትን ንክሕሾም ከታክታቦት ክወስዱ የብሎምን።

እቲ ሓቂ፤ ዋላ እኳዕ ቫይረሱ/COVID-19 እንተሃለዮም፤ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦት እንተወሰድኻ ይምረጽ።

ምስ SARS-CoV-2 ቫይረስ ዘሎ ናይ ተፈጥሮ ብክለት፤ ሓዲሓዲ እንዳጋና ሕማም ከይፍጠር ንምክልኻል ንናይ ሰብነት ሕማም መከላኸሊ ሓይሊ መጠናኸሪ ይዳለው፤ የግዳስ ሰብነት ሕማም መከላኸሊ ሓይሊ ምላሽን ጥንካረን ከመጽእ ንዝወስዶ ግዘን ንኸንደይ ግዘ ዝኸውን ምክልኻል ከምዝኸእል ንምፍላጥ ኣብ ሙሉእ ዓለም ዘለዉ ተመራመርቲ እንዳሰርሑ እዮም።

ብሰንኪ ኮቪድ/COVID-19 ዝተዛመደ ብዙሕ ሞት ስለዝፍጠርን እም ቦቲ ቫይረስ እንዳጋና ደገና ብክለትን መትሕልላፍ ከመጽእ ከምዝኸእል፤ ስለዙይ ኮቪድ/COVID-19 ንዘለዎም ሰባት ምእንታን ናይ ሰብነት ሕማም መከላኸሊ ዓቕም ክጠናኸር ናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታቦት ክወስዱ ኣለዎም።

ናይ ኣውስትራሊያ ሕክምና መልሲ

ግጉይ መረዳእታ ኣውስትራሊያ ብቐዕ ናይ ሕህክምና መሳርሒን መገልገሊ ውህብቶ (መተንፈሲታት፤ ማስክራ/ማስኪ፤ ናይ መርመራ ኣቕሑት) ክትረኽቡ ኣይትኸእልን።

እቲ ሓቂ፤ ኣውስትራሊያ ብዙሕ ናይ ግሊ መከላኸሊ ኣቕሑት ከምዘለዎ፤ እዚውን ኣውስትራሊያ ብዝተመረተን ኩልግዘ ናብ ኣውስትራሊያ ብዝልኣኸ እዩ።

ንኣውስትራሊያ መንግሥቲ መማክርቲ ኮሚቴ፤ ንኣውስትራሊያ ሕማም ተመሓላላፊ ኣሰራርሓ መብብን ንሕህዝባዊ ሓለዎ ጥዕና ላቦራቶሪ ኣሰራርሓ ትካል ዘኸተተ ብዛዕባ ኮቪድ/ COVID-19 መርመራ ምድላውን መሳርሒ ኣቕሑት ብዘሎ መምርሒ መሰረት ከምተማልኣ እንዳጋና ከምዘጸርዩ፤ እዚውን ኣብ ለበደ ኮቪድ/ COVID-19 ግዘ መርመራ ንምግባር ጠቓሚ ንዝኾኑ ኣቕሑት ናትና ሕዝባዊ ሓለዎ ጥዕና ደገፍ ከምዝረኸበ ንምርግጋዕ፤ ቐጻይ መርመራ ንምግባር ግላዊ መከላኸሊ ኣቕሑት መሳርሒን ኻል ኣት ናይ ሕክምና ምድላው ከምዘሎ ንምርግጋዕ እዩ።

ግንደ መረዳኢታ ብሰንኪ ኮቪድ/ COVID-19 ሕቶ ምውሳኔኝ ንናይ ኣውስትራሊያ ኣስበዳሊታት ክጻወርዎ ኣይኻኣሉን።

እቲ ሓቂ፤ ኣውስትራሊያ ብዓለም ደረጃ ዘማልኦ ሓለዎ ጥዕና ኣሰራርሓ ሜላ ከምዘለዎ፤ እዚውን ብእዎን ለቢድ ኮቪድ/ COVID-19 ኣድላይ እንተኾይኑ፤ ተወሳኺ ሕቶታት ጠለባት የተኣናግድ እዩ። በዚ ዚኻተት ንተወሳኺ ኣስበዳሊ ኣራት፤ ናይ ሕክምና ኣቕሑት፤ መገልገሊ ውህብቶን ናይ ሕክምና ሰራሕተኛታት ብናይ ኣውስትራሊያ መንግሥቲ፤ ምምሕዳር ክልልን ተራቶርይን ከምኡውን ብናይ ግሊ ጥዕና ብሓባር ኾይንካ ብምሥራሕ ይኸውን።

መርመራ ምግባርን ሕክምና

ግንደ መረዳኢታ ሃይድሮክሎሮኪን/Hydroxychloroquine፤ ኣይርመክቲን/ ivermectin፤ ዶክሲሳይክል/doxycyclineዚንክ/ ከምኡውን ዘኒክ/zinc ዝተብሃሉ ንኮቪድ/COVID-19 ሕክምና ወይኻዓ ንክተዕይ ጽቡቕ ውጽኢት ኣለዎም።

እቲ ሓቂ፤ ብኮቪድ/ COVID-19 ሕክምናን ምፍቀስን ዚምልከት ኣብ ሙሉእ ዓለም ብዝኸየድ መርመራ መጽናዕቲ መሰረት ናይ ኣውስትራሊያ መንግሥቲ ብቐረባ ኾይኑ ከምዝቆጸጸ እዩ። ንዝፍጠር ኮቪድ/ COVID-19 ሕክምና ምልክታት ንምክልኻል ናይ ኮቪድ/ COVID-19 ክታበት ምውሳዕ ብጣዕሚ ጽቡቕ ዝኾነ መገዲ ከምዝኾነ ከምኡውን ሓያል ሕክምና ከይፍጠር ይከላኸል እዩ።

ኣብዚ እዎን ከኮቪድ/ COVID-19 ንምክልኻል ወይኻዓ ሕክምና ብናይ ivermectin, doxycycline ከምኡውን zinc (ንብይኑ ወይ ብሓባር ጌርካ) ብምውሳዕ ድሕንነት ከምዘለዎ ዘርእይ እኹል ማስረጃ የለን።

ብኣውስትራሊያ ኣህጉራዊ ናይ ኮቪድ/ COVID-19 ከሊኒካል ማስረጃ ኣሰራርሓ መዋቅር/ታስክ ፎርስ መሰረት ንናይ ኮቪድ/ COVID-19 ሕክምና ዝብሃል ዘሎ ሃይድሮክሎሮኪን/hydroxychloroquine፤ ኣይርመክቲን/ivermectin፤ ዶክሲሳይክል/doxycycline ወይ ዚንክ/zinc ሕክምና ንምጥቓም ኣይሕብርን እዩ።

ንኮቪድ/ COVID-19 ሕክምና ብዝብሃል ሃይድሮክሎሮኪን/hydroxychloroquine (ከዚንክ/zinc ጋር ወይ ለብቻው) ምጥቓም ካብቲ ዝተኸየደ መርመራ ስነምግባር ወጻእ ስለዝኾነ ተቐባልነት ስለዘይብሉ ንክትወስዶ ኣይሕበርን እዩ። ብሰንኪ ሃይድሮክሎሮኪን/hydroxychloroquine ዝፍጠር ጸገም ከምዘሎ እዚውን ሕክምና ልቢ፤ ጉድዓት ዓይንን ንክቢድ ሕክምና ሸጂር መጠን ደረጃ ትሕት ብምባል (ውኃኻ ብምስሓት ናብ ኮማ ከብጽሕ) ይኸእል።

ግንደ መረዳኢታ ኮቪድ/COVID-19 ንምጅኑ ንምፍላይ ብናይ PCR (ፖሊመራይዥስ/polymerase ጸገም መንክስ) ዝግበሩ መርመራታት ክትኣምና ዘይኻኣልን ምስ ኻልኣት ሕክምናት ማለት ካብ ልሙድ ጉንፋዕን ኢንፍሉዌንዛ ዝመሰሉ ንኮሮናቫይረስን ምፍላይ ኣይኻኣልን።

እቲ ሓቂ፤ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ናይ ኑክላር ኣሲድ ኣምፕሊፊኬሽን (NAA) መርመራታት ንፖሊመራይዥስ ስንሰለት ምላሽ (PCR) ብምጥቓም ኣብ መተንፈሲ ዘሎ ናይ ጉሮሮን ኣፍንጫ ጽራግ ናሙና ዝግበር መደባዊ መርመራ ይኸውን፤ እዚውን ንቫይረስ ብኸለት (ንኣብነት፡ ንኮቪድ/COVID-19 ከምኡውን ኢንፍሉዌንዛ) ሕክምና ፈሊቓ ንምፍላጥ ይኸውን። በዚ ዓይነት ናይ መርመራ ሜላ ምጥቓም ብጣዕሚ ስሚኢት ዝተንከፍን ንዝተበላሸወ ፈልዩ ዘር እይ ብፍላይ ድማ ንቫይረስ (ንናይ SARS-CoV-2 ወይኻዓ ዝኾነ ኻልእ ቫይረስ) ስለምንባሩ ፈልዩ የርእይ እዩ። ንናይ PCR መርመራ ንምክያድ ላዕላዊ ናይ መርመራ ጽሬትን ደረጃ ብዝኸይዱ ናይ ከባቢን ዓለምለኽ ፓቶሎጂድ ላቦራቶሪታት መርመራ ክኸየድ ፍቓድ ረኺቡ እዩ።

ሓዲሓደ ሰባት ብዘዕባ መርመራ ምግባር ለውጢ ካብ ዩናይትድ ስቴት ሕክምና መቆጸሪን መከላኸሊ ማእከላት ዝተውሃበ ሓበሬታ ኣይተረድአም፤ እዚውን ብናይ PCR መርመራታት ተጠቐሚካ ንዝተፈላለዩ ቫይረስ ምልክት ዝኾኑ ብዘዕባ ዝተኣቐዱ ብዙሕ መተንፈሲ ብክለት ዚምልከት ሓበሬታ ንምድላው ከምዝኾነ እዩ። ንኣብነት፡ እዞም መርመራታት ከም ኮቪድ/ COVID-19 ከምኡውን ኢንፍሉዌንዛ ዘኣመሰሉ ንዘለዎም ኣፈላላይ ብተመሳሳሊ ግዘ ብትክክል ፈሊኻ ምፍላጥ ይኸእል። በዚኣቶም PCR መርመራታት ኣቢሉ ብዙሕ ዕላማታት ስለዝኸተት፤ እዚ ብምፍጣሩ ኣብ ኣውስትራሊያ ተደጋጋሚይን ልሙድ ኣሰራርሓ ከምዝነበረ እዩ። እዚውን ኣውስትራሊያ ውሽጢ ን PCR መርመራታት ምጥቓም ዝተለምደ ከምዝኾነ፤ እዚውን ንኢንፍሉዌንዛ ምስ ኢንፍሉዌንዛ ርክብ ንዘይብሉ ቫይረሳት ብትክክል ፈሊኻ ንምፍላጥ እዩ። ናይ ሰብዓዊ መታፕነምቫይረስ/ Human Metapneumovirus፤ ጸገም መተንፈሲ/ Respiratory Syncytial ቫይረስ ከምኡውን ቐድሚኛ SARS-CoV-2 ምስርጫው እውን ንኻልኣት ሓዲሓደ ልሙድ ዝኾኑ ብሰብ ኮሮናቫይረስ ንምምህልላፍ ዝኸተተ እዩ።

ግንደ መረዳኢታ ንሕድሕድ መርመራ ብምግባር ናይ ኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ጠጠው ይብል እዩ።

እቲ ሓቂ፤ መርመራ ምግባት ንኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ጠጠው ኣየብሎን።

ነዙይ ንምፍላይ መርመራ ምግባር እሞ ነቲ ሕክምና ምክንያት ግልጺ ንምግባር ጠቓሚ ድርሻ ከምዘለዎን እሞ ነቲ ጉዳይ ምስ ተቆጸርቲ ብምዘርራብ ዝርኽብ ሓበሬታ ነቲ ቫይረስ ምስርጫው መጠን ይቅንዖ ዩ። ኣብ ማሕበረሰብ ውሽጢ ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ጠጠው ንምግባር ኮቪድ/COVID-19 ክታበት ምውሳዕ ብጣዕሚ ጽቡቕ ዝኾነ ሜላ እዩ።

ብመርመራ ውጽኢት ዋላ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ኣይረኽብ እምበር፤ ብኻልእ ሕክምና ኣይትቓላዕን ወይ ችግር ኣፍጠርን ማለት ኣይኾነን። ድሕሪ ብኸለት ብዝኾነ ናይ መርመራ ውጽኢት ካብ ሜቲ 100% ኢድ ሙሉእ ትኸኸለኛ ዝኾነ ውጽኢት ከምዘየምጽእ ምዝካር ኣገዳሲ እዩ። ዘሎ ቫይረስ ውሑድ መጠን እንተኾይኑ ኩልግዘ ብመርመራ እቲ ቫይረስ ከይፍላጥ

አይኛልን ይኸውን። ንኣብነት፡ ድሕሪ ቐዳማይ ናይ SARS-CoV-2 ብኸለት ኣቲ ቫይረስ ንምንባዩ ብ PCR መሪርካ ንምፍላይ ማዕልታት ይወስድ፤ እዚውን ቅድሚ እቶም ሕማም ምልክታት ምርአዮም ብግምት ካብ 2 ከሳዕ 3 ማዕልታት ከወስድ ይኸእል።

ሓይጂን ንጽሕና፤ ናይ ኣካል ርሕቐቲ ብምሕላው ድሓን እንተዘይኾይንካ ዝኸኸ ምጽናሕ ኣገዳሲ እዩ። እዞም ፍጻመ ስጉምቲታት ምስ ተኣቐደ መርመራ ብሓባር ምግባር ንናይ ኮቪድ/COVID-19 መትሕልላፍን ብኸልእ ሕማማት ከምዝከላኸልን እሞ ብኣውስትራሊያ ሓለዎ ጥዕና ኣሰራርሓ ንዘለዉ ሕቶ ድሌት ከምዝቐንሰ እዩ።

ብናይ ኣውስትራሊያ መንግሥቲ መርመራ መግቢሪ ኣሰራርሓ ሜላታት ዚካተት ሕማም ምልክት ንዘይብሉ ሰብ ሥራሕ ቦታ ምጽራይ ፕሮግራማት ምስ ጠቓሚ ዝኾነ ሕዝባዊ ሓለዎ ጥዕና ሰብ-ስልጣናት ንመማኸርቲ ምትብባዕ ይኸውን። ብዘዕባ ኮነታ ኣውስትራሊያ መንግሥቲ ናይ ሕማም ምልክት ዘይብሎም ግፍሕ ዝበለ መርመራ ምግባር፤ ንዝበለጸ መረዳእታ በጃኹም ኣብ ድረገጹ፡ [Department of Health's website](#) ኣቲኻ ምርኣይ።

ግጉይ መረዳእታ እቶም መርመራ መግቢሪ ኣቕሑት ትኸኸል ኣይኹን።

እቲ ሓቂ፤ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ንSARS-CoV-2 ፈሊኻ ንምፍላጥ ኸልተ ዓይነት መርመራታት ኣሎ፡

- 1. RT-PCR (ናይ ፖለይመራስ ሰንሰለት ፍጻመ/polymerase chain reaction ዝተለወጣ ጽሑፍ)
- 2. RAT (ቑልጡፍ ናይ ኣንቲጀን መርመራ/rapid antigen testing)

ብኸልቲኦም መርመራታት ንናይ SARS-CoV-2 ቫይረስ ብናትኻ ጎሮሮ፤ ኣፍንጫ፤ ኣብ ኣፍንጫ ዝወጽእ ፈሳሲ/ንፋጥ ወይኻዓ ልዛይ እንተሃልዩ እዩ።

PCR መርመራታት ናይ SARS-CoV-2 ቫይረስ እንተሃልዩ ፈሊኻ ንምፍላጥ ዝሓሸ ከምዝኾነ እሞ ኣብዚ እዋን ኮቪድ/ COVID-19 ቫይረስ እንሃልዩ ንምፍላጥ ዝሕግዝ መርመራ እዩ። PCR መርመራታት ኣቲ ቫይረስ ብመጀመርታ ብኸለት ከፈጥር እንከሎ ቐልጢፉ ከፈልዮ ከምዝኸእል ከምኡውን ሓዲሓዲ ግዜ ድማ ቐድሚ ምሕማምካ ነቲ ቫይረስ ፈሊዮ ከፍልጥ ይኸእል እዩ።

ብላቦራቶሪ ዝተመሰረተ ናይ PCR መርመራታት ንምግባር ከቢድ ጥልቐትን ተወሳኺ ሕማም የምጽእ እዩ። ላቦራቶሪ ውሽጢ ነቲ መርመራ ንምክያድ ፍሉይ ሰበሞያ ሳይንቲስታት የድሊ እዩ። ቐልል ዝበለ ምክንኻን ንዘለዎ ሓዲሓዲ ናይ PCR መርመራታት ፍሉይ ብዝበለ መደብ ምድላው፤ እዚውን ከም ህጹጽ ናይ ሕክምና ከፍሊን ብርሑቕ ቦታታት ንዘለዉ ይዳለዉሎም እዩ።

ቑልጡፍ ኣንቲጀን/Rapid antigen መርመራ ዝሰርሕ ቡቲ ቫይረስ ንዘለዉ ፕሮቲናት ፈልዮ የርእይ እዩ። ናይ ሕማም ምልክታት ንዘለዎም ሰባት መርመራ ከግበር እንከሎ ነዞም መርመራታት ምጥቓም ብጣዕሚ ጽቡቕን ትኸኸለኛ ከምዝኾኑ እዮም።

ቑልጡፍ ኣንቲጀን መርመራታት ብጣዕሚ ጽቡቕ ዝሰርሓ ናይ ሓፈሻዊ መርመራ ከምዝኾነ እሞ ንመጀመርታ ግዜ ኣቲ ሕማም ምልክታት ድሕሪ ምርአዮ ብገ ማዕልታት ውሽጢ መርመራ ምግባር እዩ። እቶም ናይ ሕማም ምልክታት እንተዘይሃልዩካ፤ እዚ ትኸኸለኛ ከኸውን ስለዘይኸእል እሞ ናይ ሓሶት ቫይረስ ዘይብሉ ወይኻ ናይ ሓሶት ቫይረስ ዘለዎ መርመራ ውጽዒት ከዳለው ይኸእል።

መብዛሕት ኣም ናይ ቑልጡፍ ኣንቲጀን መርመራ ውጽዒታት ካብ 10 ከሳዕ 20 ደቐቓታት ውሽጢ ይዳለው እዩ።

ኣብ ዝሓ ብናይ RAT መርመራ ኣቲ ቫይረስ እንተሃልዩካ፤ ነቲ ውጽዒት ንምርግጋፅ ኣብ መርመራ ከሊኒክ ንPCR መርመራ ምግባር የብልካን።

ብሕክምና ጽሬት ምምሕዳር (TGA) ኣቢሉ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ኣብ ጥቕሚ ንዘለዉ ናይ መርመራ ሜላታት ነምጋም ብምግባር ተቐባልነት ከምዘለዎ የጽድቕ እዩ። መርመራታት ጽሬትን ተኣማኒነት ንዘለዎ ውጽዒት ንምርግጋፅ እመቕ ዝበለ ናይ ኣሰራርሓ ቐድሞ ኮነታ ብናይ TGA ተግባራዊ ይግበር።

ብዘዕባ ኮቪድ/ COVID-19 መርመራታት እዋናዊ ሓበሬታ ኣብ ኣውስትራሊያ መመዝገቢ፤ ናይ ሕክምና ጽሬት ዘኸተተ፤ በጃኹም ብድረገጽ ምርኣይ፡ www.tga.gov.au

ምትእጽጻውን ማስከራታ ማስኪ ዘጋጋት እና ማስከራ

ግጉይ መረዳእታ እዋን 'ምትእጽጻውት' ናይ ኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ጠጠው ይብል።

እቲ ሓቂ፤ እዋን ቐይዲታትን ምትእጽጻውን ከቐመጥ ምግባር እሞ ብድሕራኡ ናብ 'መደባዊ ናብራ ሕይወትና' ንከምለስ ነቶም ቐይዲታት ክልኣል ብምግባር ንኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ሙሉእ ብሙሉእ ጠጠው ኣየብልን። ይኹን እምበር ምትእጽጻው ዝሕግዝ ብማሕበረሰቡ ውሽጢ ንኮቪድ/COVID-19 ምትሕልላፍ ስርጭት መጠን ንክቐንሰ እዩ።

ንኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ምቕናስ ጽቡቕ ዝኾኖ መንገዲ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ከታብት ምውሳድ፤ ናይ ኣፍን ኣፍንጫ መሸፈኒ ማስከራ ምግባር፤ ንናይ ኣካል ርሕቐቲ ምህላው፤ ጽቡቕ ኢድ ንጽሕና ጽሬትን ንናይ መተንፈሲ ጽሬት ሃይጂን ንጽሕና ምግባር፤ ድሓን እንተዘይኾይንካ ኣብ ዝኸኸ ምጽናሕን መርመራ ምግባር እዩ።

እዋን ለበደ ሕማም ናይ ኮቪድ/COVID-19 ዘለዎም ሰባት ቁፅሪ ሙብዛሕትኡ ዝርአዮ ሕማም ምልክታት ማእከላይ ወይኻዓ ምልክት ዘይረአዮም ይኸውን። ኣብ ሓጺር ናይ ክልተ ሰሙናት ምትእጽጻው ግዘ ጸገማት፤ እዚውን ኮቪድ/COVID-19 ሕማም ምልክታት ንዘየርእዩ እዋን ቐይዲ ምትእጽጻው ግዘ ክልኣል እንከሎ ብዘይምፍላጥ እቲ ቫይረስ ናብ ኻልእ ሰብ ይመሓላለፍ።

ከምኡውን ቦቲ ምትእጽጻው ግዘ ዝሕግዞ ንዘለዎም ናይ ምምሕዳር ክልልን ተሪፎርይ መንግሥቲ ተኸታቲሉ ንምርካብ እዩ። ብኣውስትራሊያ ማሕበረሰብ ውሽጢ ምስርጫው ክጅምር ቡብማዓልቱ ንዝፍጠር ሓደሽቲ ጉዳያት ቁፅሪ ናይ ሓለዎ ጥዕና ኤክስፐርቲታት ብምቁጽጻርን ምኽትታል ይቐጽሉሉ እዮም። ሓዲሽ ብዝወጸ ዝኾነ ደንቢታት ወይኻዓ ቐይዲታት ማስረጃ መሰረት መገደዲ ንዘድልዮ ሰብ ምኽሪ ይውሃቦ እዩ። ኣብዚ እዋን ንዘሎ ቐይዲታት ሕድሕድ ሰብ ክፈልጥ ኣለዎ፤ ኣብ ድረገጹ፡ www.australia.gov.au ኣቲኻ ምርኣይ።

ግንደ መረዳእታ ናይ ኣፍን ኣፍንጫ መሸፈኒ ማስከራ ማስኪ ኮቪድ/COVID-19 ንምክልኻል ከምዘይሰርሕ ከምኡውን/ወይኻዓ ድሕንነቱ ዝተሃለወ ኣይኾነን።

እቲ ሓቂ፤ ንናይ ኮቪድ/COVID-19 ምስርጫው ንምድኻም ናይ ኣፍን ኣፍንጫ መሸፈኒ ማስከራ ምግባር ካብቲ ዋና ስጉምቲ ከምዝኾነ እዩ። ናይ ኣፍን ኣፍንጫ መሸፈኒ ማስከራ ከም ሓፈሻዊ ኣቐራርባ ኣካል ኾይኑ ክጠቐም ኣለዎ፤ እዚውን ናይ ኣካል ርሕቕቲ ምሕላው፤ ንምትእኽኻብ ጠጠው ምባል፤ ብቐረባ ዝኾነ ኣቐማምጣ ምውጋድ፤ ጽቡቕ ናይ ኣየር ምዝውዋር፤ ንኢዶታት ጽሬት ምግባር፤ ክተሕንጡሽን ከስዕለካ እንከሎ ምሽፋንን ካብዚ ላዕሊ ዘኻተተ። ማስከራ ማስኪ ናይ ኣካል ርሕቕቲ ምሕላው ኣይትኽእን እዩ።

ብምትንፋስ ካባኻ ብዝወጽ ፈሳሲ ንግብ ናብ ኻሎት ሰባት ንክይበጽሕ ንምክልኻል ማስከራ ማስኪ ቐሊ መእገዲ ይኸውን። ብመርመራ መጽናዕቲ ከምተርአዮ ካብ ኣፍን ኣፍንጫን ንዝወጽእ ንግብ ምስርጫው ከምዝቐነሰ እዩ። ጥዑይ ንዝኾኑ ሰባት መከላኸሊ ወይኻዓ ኣብ ስርጭት ንዘሎ ቫይረስ ንምክልኻል ክትጥቐሙሉ ትኽእሎ ከምቲ ማስከራ ማስኪታት ይውሰን።

ማስከራ ብምግባር ድሕንነት ንዘይብሉ ወይኻዓ ናብ ጸገም ይቐልብ፤ እዚ ማለት ኣክሲዲን ሕጽረት ወይኻዓ ብትንፋስ ናይ ካርቦንዳኦክሳይድ (CO₂) ደረጃ መጠን ይውስኽ ማስረጃ የለን። ናይ ሓለዎ ጥዕና መዳለውቲ ንነዊሕ ግዘ ብዙሕ ዓመታት ብዘይጸገም ንምስከራ ማስኪ እንዳገብሩ እዮም ኔሮም።

ኩሎም ሓለዎ ጥዕና ሰራሕተኛታት መደባዊን ምትሕልላፍ መሰረት ብዝገበረ ናይ ሰራሕተኛ ሓለዎ ጥዕና ምክልኻል ብናይ ኣውስትራሊያ መምርሒ ውሽጢ ብተገልጸ መሰረት ጥንቓቕ ብዝለዎ ክከታተልዎ ኣለዎም። ናይ ሃገራዊ ኮቪድ/COVID-19 ክሊኒካል ማስረጃ ኣሰራርሓ መዋቕር ከምቲ ዝተሰማማዓሉ ውህብቶ ምኽሪ፤ ነቲ ተሓካማይ ብቐጥታ ሓልዮት ዘዳልዉ ወይኻዓ ኣብ ተሓካሚ/ዓሚል/ነባራይ ብዘለውዎ ክባቢ ንዝሰርሑ ሓለዎ ጥዕና ሰራሕተኛታት ኩሎ ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ጥርጣረ ወይኻዓ ቫይረስ ንዘለዎ ውልቕሰብ ንናይ P2/N95 መተንፈሲ ክጥቐም ኣለዎ።

ብኣውስትራሊያ መንግሥቲ ዝተውሃቦ ንኮቪድ/ COVID-19 ቐልፊ ዝኾነ መልሲ ብተደጋጋማይ ፈሊጥካ ንምጽናሕ ነዚ ድረገገጹ ምጥቓም። ከምኡውን SBS ብዛዕባ ኮቪድ/ COVID-19 ብባዕልኻ ቛንቛ ዝተፈለለየ መረዳእታ ኣለዎ። ከምኡውን መንግሥቲ ንዝውሃቦ ሓበሬታ ንምትርጓም ምባይ ስልኪ ኣፕ/ apps እና browser extensions ክትጥቐም ትኽእል። ደሴትካ ንዘማልእ ፈቲሽካ ምርካብ። ብእንግሊዝኛ ተወሳኺ መረዳእታ ንምርካብ ኣብ ድረገጽ፡ www.australia.gov.au ኣቲኻ ምርኣይ።